

Ungdomar utskrivna från SiS särskilda ungdomshem 2012

En tabellsammanställning av ADAD utskrivningsintervju

Institutionsvård i fokus ges ut av Statens institutionsstyrelse, SiS. Serien omfattar såväl sammanställningar, statistik, redovisningar och utvärderingar som forskningspublikationer. Forskningsrapporterna har en särskild markering på framsidan, en författarpresentation samt uppgifter om finansieringsförfarandet och den vetenskapliga granskningen.

Rapporterna som inte är forskningsrapporter produceras och bereds i regel inom avdelningen för utveckling av vård och behandling. Även företrädare för verksamheten och externa sakkunniga kan vara delaktiga i framtagningen av rapporter, antingen som medförfattare eller granskare.

Beslut om publicering fattas av ett redaktionsråd som består av företrädare från SiS avdelning för utveckling av vård och behandling samt kommunikationsavdelningen.

Ansvarig utgivare för Institutionsvård i fokus är SiS generaldirektör Kent Ehliasson.

ISBN 978-91-87053-22-1

Ungdomar utskrivna från SiS särskilda ungdomshem 2012

En tabellsammanställning av ADAD utskrivningsintervju

Nummer 8 år 2013 i rapportserien Institutionsvård i fokus

Publikationerna finns att beställa eller ladda ner från SiS webbplats.
www.stat-inst.se

Publikationsseriens adress:
Statens institutionsstyrelse, SiS
Box 16363
103 26 Stockholm

Engelsk titel:
Institutional Care in Focus

Ungdomar utskrivna från SiS särskilda ungdomshem 2012

En tabellsammanställning av ADAD utskrivningsintervju

Sammanfattning

Statens institutionsstyrelse (SiS) ansvarar för de särskilda ungdomshem som bedriver vård och behandling av ungdomar som är omhändertagna enligt lagen (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU). Även frivilligt placerade ungdomar kan vårdas på LVU-institutionerna med stöd av socialtjänstlagen (2001:453), SoL.

Denna rapport redovisar uppgifter från ADAD utskrivningsintervjuer, som görs i samband med att ungdomarna skrivs ut från institutionen. Det är en strukturerad intervju med syfte att fånga ungdomarnas bild av institutionstiden: vad som har fungerat bra/dåligt, hur mycket hjälp de har fått, om de har varit delaktiga och haft möjlighet att påverka den egna behandlingen etc. Förutom intervjun består också utskrivningsformuläret av en del som personalen fyller i.

År 2012 skedde 1 331 utskrivningar och frigivningar, 1 175 av dessa ungdomar hade vistelsetider på 14 dagar eller mer och var därmed aktuella för att göra en ADAD utskrivningsintervju. Information om 935 av dem ingår i denna rapport (samma individ kan förekomma flera gånger).

En majoritet av personalen gör bedömningen att samarbetet med ungdomen, socialtjänsten och familjen har fungerat bra eller mycket bra. Ungdomarnas familjer har i tre av fyra fall i någon form varit delaktiga i utredning och/eller behandling. Drygt fyra femtedelar av ungdomarna har fått en behandlingsplan upprättad. Mest förekommande är att ungdomarna har fått insatser inom livsområdena *fysisk hälsa, skola och psykisk hälsa*. Även ungdomarna själva uppger att det är inom dessa livsområden de har haft störst behov av hjälp. De livsområden personalen bedömer att ungdomarna framför allt behöver fortsatta insatser inom är *skola; fritid och vänner; familj och psykisk hälsa*. Ungdomarna skrivs i störst utsträckning ut till annan behandlande institution eller föräldrahem.

I intervjuerna uppger ungdomarna i stor utsträckning att de har varit delaktiga i utredning och behandling. Drygt två tredjedelar uppger att de har kunnat komma till tals om sin vård och framföra önskemål om utskrivningen. Nära tre fjärdedelar av ungdomarna anser att personalen har förstått vad de vill ha hjälp med och drygt tre femtedelar anser att de har fått hjälp för de problem de velat ha hjälp med. Fyra femtedelar uppger att de har trivts ganska mycket eller mycket på avdelningen de vistats på. En fjärdedel av ungdomarna uppger dock att de har blivit retade eller mobbade på institutionen. Yngre ungdomar uppger i större utsträckning än äldre att de blivit retade eller mobbade. Detsamma gäller flickor jämfört med pojkar.

Resultatet av intervjuerna och personaldelen redovisas i rapporten i form av tabeller. Rapporten inleds med en beskrivande del om SiS ungdomsvård och ADAD-instrumentet. Här finns även en materialbeskrivning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
SiS ungdomsvård	6
Ungdomsvård.....	6
Sluten ungdomsvård.....	6
Dokumentations- och uppföljningssystem inom ungdomsvården	7
ADAD.....	7
ADAD utskrivningsintervju.....	7
Material i rapporten	8
Datakvalitet.....	8
Bortfall.....	9
Läsanvisning till tabellerna.....	9
Tabeller	10
1. Grunduppgifter.....	10
1.1 Beskrivning av ungdomarna vid utskrivningstillfället.....	10
1.2 Typ av formulär.....	11
2. Sammanställning av personaldelen.....	12
2.1 Personalens bedömning avseende utrednings- och behandlingsuppdrag.....	12
2.2 Personalens bedömning avseende delaktighet och samarbete.....	12
2.3 Personalens angivelse av insatser inom livsområden under institutionsvistelsen.....	16
2.4 Personalens bedömning och förslag avseende fortsatt vård och behandling.....	17
2.5 Personalens angivelse gällande vad ungdomarna skrivs ut till.....	19

3. Sammanställning av intervjuerna med ungdomarna.....	22
3.1 Ungdomarnas kunskap om placeringen.....	22
3.2 Ungdomarnas upplevda delaktighet i utredning samt vård och behandling.....	23
3.3 Ungdomarnas hjälpbehov och bedömning av insatser inom livsområden.....	24
3.4 Ungdomarnas bedömning av trivseln.....	32
3.5 Ungdomarnas bedömning av vård och behandling.....	34
Lagar och paragrafer	39
Referenser	41

SiS ungdomsvård

På SiS särskilda ungdomshem vårdas ungdomar enligt lagen (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU). Även frivilligt placerade ungdomar kan vårdas på LVU-institutionerna med stöd av socialtjänstlagen (2001:453), SoL. SiS verksamhet bedrivs i nära samarbete med den kommunala socialtjänsten.

Ungdomsvård

Ungefär 1 000 ungdomar placeras varje år enligt LVU eller SoL. Beroende på ungdomens behov och vilken insats socialtjänsten efterfrågar, får ungdomen en akut-, utrednings- eller behandlingsplacering. I många fall finns beslut om omedelbart omhändertagande. De flesta av de akut- eller utredningsplacerade ungdomarna stannar kortare tid än två månader och återvänder därefter till föräldrahemmet, alternativt får fortsatt vård i familjehem eller på annat behandlingshem. En mindre grupp stannar kvar i behandling vid de särskilda ungdomshemmen. En del ungdomar placeras direkt för behandlingsinsatser.

Vid en akutavdelning tas ungdomar akut emot för att stoppa ett destruktivt beteende, vårdtiden är vanligtvis begränsad. Placering vid en utredningsavdelning sker för att utreda ungdomens behov och förutsättningar samt för att förbereda och motivera till fortsatt behandling. Tiden för en utredning omfattar åtta veckor. Placering på behandlingsavdelning innebär längre vårdtid, och ungdomen får vård- och behandlingsinsatser enligt upprättad behandlingsplan.

Sluten ungdomsvård

Verkställigheten av sluten ungdomsvård enligt LSU avser verkställighet för ungdomar som begått brott när de fyllt 15 år, men inte 18 år, och som dömts till sluten ungdomsvård i stället för fängelse. Påföljden är tidsbestämd, lägst 14 dagar och högst fyra år. Det är brottet och inte behandlingsbehovet som avgör straffets längd. Under verkställigheten får ungdomarna behovsanpassade vård- och behandlingsinsatser.

Dokumentations- och uppföljningssystem inom ungdomsvården

ADAD

För dokumentation och uppföljning används på de särskilda ungdomshemmen ADAD som ett basinstrument (Adolescent Drug Abuse Diagnosis, Friedman & Utada, 1989). Det är strukturerade intervjuformulär som används med ungdomen vid inskrivning, utskrivning samt vid ett uppföljningstillfälle ett år efter utskrivning från institutionen. ADAD inskrivningsintervju är ett intervjuformulär och en manual som SiS har översatt till svenska och anpassat till svenska förhållanden (Söderholm Carpelan; Hermodsson & Öberg, 1997). Därefter har SiS utvecklat utskrivnings- och uppföljningsformulären. ADAD-intervjuerna belyser livsområdena *fysisk hälsa, skola, arbete/sysselsättning, fritid och vänner, familjeförhållanden, psykisk hälsa, brottslighet* samt *alkohol och narkotika*. Formulären innehåller främst frågor med fasta svarsalternativ där personalen och ungdomarna bedömer placeringen utifrån alternativen "ja/nej" samt en fyrgradig skala – "inte alls", "lite", "ganska mycket" och "mycket". Intervjun har tre syften. Den ska dels göra ungdomen mer delaktig i sin vård och behandling, dels kunna fungera som utrednings- och bedömningsinstrument för underlag till behandlingsplanering. Vidare ska den utgöra underlag för uppföljning.

ADAD utskrivningsintervju

Vid utskrivning från SiS genomförs en utskrivningsintervju som avser tiden på institutionen fram till utskrivningen. Formuläret är indelat i två delar:

- **Personaldelen** där personalen redogör för vilka livsområden som ungdomen fått insatser inom under vårdtiden samt utformningen för fortsatt planering. Personaldelen besvaras av personal som är väl insatt i ungdomens vård och behandling. Denna del ska alltid fyllas i, även i de fall där det inte är möjligt att göra en intervju med ungdomen.
- **Intervjudelen** där ungdomarna får möjlighet att ge sina synpunkter på den vård och behandling som de fått under institutionsplaceringen. Intervjun genomförs av institutionspersonal.

Materialet i rapporten

År 2012 skedde 1 331 utskrivningar och frigivningar, av dessa ungdomar var 347 flickor och 984 pojkar (SiS årsredovisning 2012). ADAD utskrivningsintervju var aktuell att genomföra vid 1 175 tillfällen, där vistelsetiderna var 14 dagar eller mer. Tabell 1 redovisar svarsandelen på utskrivningsformuläret. Eftersom en ungdom kan ha varit placerad flera gånger under ett år, kan denne bli intervjuad vid varje placering. I denna rapport redovisas samtliga intervjuer som ungdomen gjort vid utskrivning från SiS under år 2012.

TABELL 1

Utskrivningsformulär, fördelat efter SiS-tjänst

Typ av formulär	LVU		LSU		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	687	62	56	88	743	63
Endast personaldel	184	17	8	13	192	16
Formulär saknas	240	22	0	0	240	20
Totalt¹	1 111	100	64	100	1 175	100

¹ Avser placeringar med vistelsetider \geq 14 dagar. Uppgifterna för totalt antal är hämtade från KIA.

Datakvalitet

När intervjuer används som insamlingsmetod finns alltid en risk att respondenten anpassar sina svar efter intervjuarens och samhällets förväntningar. Ytterligare en källa till osäkerhet är att ungdomen kan ha svårt att minnas hela vårdtiden vid utskrivningsavdelningen.

En standardiserad intervjusituation reducerar förekomsten av källor som kan ge upphov till systematiska fel, och bidrar därmed till förstärkt datakvalitet. Intervjuformuläret är strukturerat med fasta svarsalternativ, vilket ger tydliga och tolkningsbara svar som är enkla att bearbeta och sammanställa i rapportens tabeller.

Bortfall

Data ska tolkas med försiktighet eftersom det totala bortfallet är betydande och andelen genomförda intervjuer varierar mellan institutionerna. Eftersom ungdomshemmen vänder sig till olika målgrupper finns risker att vissa ungdomsgrupper är under- eller överrepresenterade.

Det partiella bortfallet, det vill säga bortfall i enskilda frågor, anges i tabellerna.

Läsanvisning till tabellerna

Resultaten av utskrivningsintervjuerna redovisas i tabeller, och är indelade i tre avsnitt. Första avsnittet avser bakgrundsuppgifter (kön, ålder, typ av formulär etc.). Det andra avsnittet är en sammanställning av personaldelen och det tredje avsnittet redovisar intervjuer, det vill säga ungdomarnas åsikter gällande vården och behandlingen. Avsnitt 2 och 3 redovisas i procent med en angivelse om totalt antal (n) som procenten är beräknad på. På grund av avrundning blir totalen inte alltid 100 procent. Partiellt bortfall finns angivet under varje tabell. Uppgifterna redovisas efter kön, ålder och SiS-tjänst, det vill säga *akut-, utrednings-, behandlings- och LSU-placering*. Rapporten redogör för ungdomar som skrivits ut under det gångna året (2012) och omfattar inte jämförelser över tid.

Tabeller

I. Grunduppgifter

I.1 Beskrivning av ungdomarna vid utskrivningstillfället

TABELL I.1.1

Ungdomarnas könsfördelning

Kön	Antal	%
Pojkar	650	70
Flickor	285	30
Totalt	935	100

TABELL I.1.2

Ungdomarnas ålder

Ålder	Antal	%
11	1	0
12	12	1
13	28	3
14	82	9
15	140	15
16	184	20
17	215	23
18	140	15
19	92	10
20	36	4
21	5	1
Totalt	935	100

TABELL I.1.3

Ungdomarnas ålder, fördelat efter kön

Ålder	Pojkar		Flickor		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
–15	149	23	114	40	263	28
16–17	294	45	105	37	399	43
18–	207	32	66	23	273	29
Totalt	650	100	285	100	935	100

TABELL I.1.4

Ungdomarnas placering enligt SiS-tjänst, fördelat efter kön

SiS-tjänst	Pojkarn		Flickor		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Akut	270	42	118	41	388	41
Utredning	127	20	76	27	203	22
Behandling	193	30	87	31	280	30
LSU	60	9	4	1	64	7
Totalt	650	100	285	100	935	100

I.2 Typ av formulär

TABELL I.2.1

Typ av utskrivningsformulär, fördelat på kön

Typ av formulär	Pojkarn		Flickor		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	498	77	243	85	741	79
Endast personaldel	152	23	42	15	194	21
Totalt	650	100	285	100	935	100

TABELL I.2.2

Typ av utskrivningsformulär, fördelat efter ålder

Typ av formulär	–15 år		16–17 år		18– år		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	223	85	305	76	213	78	741	79
Endast personaldel	40	15	94	24	60	22	194	21
Totalt	263	100	399	100	273	100	935	100

TABELL I.2.3

Typ av utskrivningsformulär, fördelat efter SiS-tjänst

Typ av formulär	Akut		Utredning		Behandling		LSU		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	284	73	166	82	235	84	56	88	741	79
Endast personaldel	104	27	37	18	45	16	8	13	194	21
Totalt	388	100	203	100	280	100	64	100	935	100

2. Sammanställning av personaldelen

2.1 Personalens bedömning avseende utrednings- och behandlingsuppdrag

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.1.1

Personaldel: Genomförda utrednings- och behandlingsuppdrag, fördelat efter kön och ålder¹. Procent

Genomfört vid utskrivning	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Utredningsuppdraget	83	96	82	93	92	88
Behandlingsuppdraget	79	88	90	81	78	82
Tillgodogjort sig syftet med behandlingen	76	85	85	79	75	79

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 4 och 8 procent.

¹ Avser ungdomar utskrivna från utrednings- (n= 203) respektive behandlingsavdelningar (n= 280).

2.2 Personalens bedömning avseende delaktighet och samarbete

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.2.1

Personaldel: Behandlingsplan samt ungdomens delaktighet, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Upprättad behandlingsplan	85	85	83	85	87	85
Ungdomen har tagit del av behandlingsplanen ¹	98	96	95	98	99	97

Det partiella bortfallet i frågorna är 2 respektive 1 procent.

¹ Avser andelen ungdomar som har en behandlingsplan.

TABELL 2.2.2

Personaldel: Samarbete med ungdomarna, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Mycket dåligt	1	1	2	1	1	1
Dåligt	7	8	8	8	7	8
Bra	64	58	65	62	60	62
Mycket bra	27	32	25	30	32	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	641	285	260	394	272	926

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 2.2.3.

Personaldel: Familjens delaktighet i utredningen/behandlingen, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Familjens delaktighet, andel ja-svar	72	77	80	75	64	73
Omfattning av delaktigheten:						
Involverad/informerad (nivå 1)	68	63	70	65	65	66
Stöd (nivå 2)	20	26	20	21	26	22
Förändring (nivå 3)	12	11	10	14	8	11
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	441	209	198	285	167	650

Det partiella bortfallet är 4 respektive 1 procent.

TABELL 2.2.4

Personaldel: Samarbete med familjen, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Mycket dåligt	12	8	10	9	13	10
Dåligt	14	15	14	13	17	14
Bra	59	57	60	61	54	59
Mycket bra	15	20	16	17	16	17
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	565	258	237	349	237	823

Det partiella bortfallet är 12 procent.

TABELL 2.2.5

Personaldel: Samarbete med ungdomarnas socialtjänst, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Mycket dåligt	1	1	0	2	2	1
Dåligt	10	8	11	8	10	10
Bra	62	59	63	63	54	61
Mycket bra	27	32	25	27	33	28
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	632	278	254	388	268	910

Det partiella bortfallet är 3 procent.

TABELL 2.2.6

Personaldel: Besök av/hos ungdomarnas socialtjänst, fördelat efter kön och ålder.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Genomsnittligt antal besök	2,2	3,0	2,8	2,3	2,3	2,4
Median ¹	2	2	2	2	1	2
Typvärde ²	1	1	1	1	1	1
Maximalt antal	21	30	30	15	21	30
Minsta antal	0	0	0	0	0	0

Det partiella bortfallet är 2 procent.

¹ Värdet på den mittersta observationen, sedan observationerna ordnats efter storlek.

² Värdet på den observation som är vanligast förekommande.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 2.2.7

Personaldel: Behandlingsplan och ungdomens delaktighet, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Upprättad behandlingsplan	77	86	93	94	85
Ungdomen har tagit del av behandlingsplanen ¹	95	98	100	100	97

Det partiella bortfallet i frågorna är 2 respektive 1 procent.

¹ Avser andelen ungdomar som har en behandlingsplan.

TABELL 2.2.8

Personaldel: Samarbete med ungdomarna, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Mycket dåligt	2	1	1	2	1
Dåligt	9	7	7	3	8
Bra	58	66	63	70	62
Mycket bra	31	26	29	25	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	381	203	279	63	926

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 2.2.9

Personaldel: Familjens delaktighet i utredningen/behandlingen, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Familjens delaktighet, andel ja-svar	61	88	79	70	73
Omfattning av delaktigheten:					
Involverad/informerad (nivå 1)	79	66	54	70	66
Stöd (nivå 2)	17	23	27	20	22
Förändring (nivå 3)	4	11	19	9	11
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	216	174	216	44	650

Det partiella bortfallet är 4 respektive 1 procent.

TABELL 2.2.10

Personaldel: Samarbete med ungdomarnas familjer, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Mycket dåligt	12	6	10	18	10
Dåligt	15	10	16	14	14
Bra	61	60	55	58	59
Mycket bra	11	23	19	11	17
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	311	191	264	57	823

Det partiella bortfallet är 12 procent.

TABELL 2.2.11

Personaldel: Samarbete med ungdomarnas socialtjänst, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Mycket dåligt	1	1	0	10	1
Dåligt	8	8	9	24	10
Bra	72	55	52	47	61
Mycket bra	19	37	38	19	28
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	372	199	277	62	910

Det partiella bortfallet är 3 procent.

TABELL 2.2.12

Personaldel: Besök av/hos ungdomarnas socialtjänst, fördelat efter SiS-tjänst.

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Genomsnittligt antal besök	1,1	2,7	4,2	1,8	2,4
Median ¹	1	3	3	1	2
Typvärde ²	1	3	1	0	1
Maximalt antal	6	10	30	8	30
Minsta antal	0	0	0	0	0

Det partiella bortfallet är 2 procent.

¹ Värde på den mittersta observationen, sedan observationerna ordnats efter storlek.

² Värde på den observation som är vanligast förekommande.

2.3 Personalens angivelse av insatser inom livsområden under institutionsvistelsen

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.3.1

Personaldel: Ungdomar som fått insatser inom livsområdena, fördelat efter kön och ålder.

Flera alternativ möjliga. Procent

Livsområden	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Fysisk hälsa	80	81	78	80	83	80
Skola	82	91	90	86	78	85
Arbete	24	5	6	20	27	18
Fritid och vänner	49	63	54	52	55	53
Familj	53	70	60	59	56	58
Psykisk hälsa	69	78	69	73	74	72
Brottslighet	58	29	35	53	58	49
Alkohol	40	30	22	38	48	37
Narkotika	49	33	22	47	62	45

Det partiella bortfallet i frågorna är 1 procent.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 2.3.2

Personaldel: Ungdomar som fått insatser inom livsområdena, fördelat efter SiS-tjänst. Flera alternativ möjliga. Procent

Livsområden	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Fysisk hälsa	76	78	86	89	80
Skola	80	94	83	88	85
Arbete	16	12	18	52	18
Fritid och vänner	37	63	64	67	53
Familj	42	66	75	59	58
Psykisk hälsa	64	72	82	80	72
Brottslighet	39	43	60	86	49
Alkohol	31	30	51	31	37
Narkotika	35	39	61	44	45

Det partiella bortfallet i frågorna är 1 procent.

2.4 Personalens bedömning och förslag avseende fortsatt vård och behandling

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.4.1¹

Personaldel: Ungdomarnas behov av fortsatta insatser inom livsområdena efter utskrivning, fördelat efter kön och ålder. Flera alternativ möjliga. Procent

Livsområden	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Fysisk hälsa	47	50	49	48	47	48
Skola	82	84	85	86	75	82
Arbete	43	19	8	36	61	36
Fritid och vänner	80	77	78	78	82	79
Familj	70	80	74	74	63	73
Psykisk hälsa	65	76	67	67	69	68
Brottslighet	61	27	54	54	59	51
Alkohol	41	29	37	37	54	37
Narkotika	58	37	54	54	74	52

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 3 och 4 procent.

¹ Felaktiga siffror i föregående års rapport (Institutionsvård i fokus nr 14, 2012).

TABELL 2.4.2

Personaldel: Förslag på öppenvårdsalternativ för ungdomarna efter utskrivning, fördelat efter kön och ålder. Flera alternativ möjliga. Procent

Livsområden	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Kontaktperson/-familj	49	38	41	47	49	46
Stöd till nätverk	47	43	44	46	48	46
Arbets träning	21	5	3	13	33	16
Öppenvård ¹	37	36	29	37	44	37
Utbildning	47	36	29	49	51	44
Självhjälpsgrupp	15	8	3	10	27	13
Annat ²	8	7	8	7	10	8

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 4 och 5 procent.

¹ Avser BUP, familjebehandling, missbruk.

² Exempelvis stödboende, stöd enligt LSS, kriminalitetsprogram, psykologkontakt.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 2.4.3¹

Personaldel: Ungdomarnas behov av fortsatta insatser inom livsområdena efter utskrivning, fördelat efter SiS-tjänst. Flera alternativ möjliga. Procent

Livsområden	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Fysisk hälsa	48	43	53	37	48
Skola	45	90	87	79	82
Arbete	27	26	48	58	36
Fritid och vänner	75	85	82	74	79
Familj	65	83	80	56	73
Psykisk hälsa	62	73	76	55	68
Brottslighet	54	43	49	62	51
Alkohol	37	27	47	26	37
Narkotika	53	41	59	44	52

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 3 och 4 procent.

¹ Felaktiga siffror i föregående års rapport (Institutionsvård i fokus nr 14, 2012).

TABELL 2.4.4

Personalid: Förslag på öppenvårdsalternativ för ungdomarna efter utskrivning, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

Livsområden	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Kontaktperson/-familj	35	42	59	62	46
Stöd till nätverk	38	59	50	40	46
Arbetsträning	12	12	22	30	16
Öppenvård ¹	33	41	41	30	37
Utbildning	31	49	53	60	44
Självhjälpgrupp	9	4	27	8	13
Annat ²	3	12	11	10	8

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 4 och 5 procent.

¹ Avser BUP, familjebehandling, missbruk.

² Exempelvis stödboende, stöd enligt LSS, kriminalitetsprogram, psykologkontakt.

2.5 Personalens angivelse gällande vad ungdomarna skrivs ut till

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.5.1

Vad ungdomarna ska skrivas ut till, fördelat efter kön och ålder. Procent

Livsområden	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Föräldrahemmet	29	24	30	27	27	28
Eget boende	4	2	0	3	7	3
Släkting	1	1	1	1	1	1
Familjehem/fosterhem	15	20	26	15	11	17
Särskilt ungdomshem	2	0	2	2	1	1
Annan behandlande institution	36	41	36	43	33	38
Psykiatrisk klinik	0	0	0	0	0	0
Häkte	0	0	0	0	1	0
Fängelse	0	0	0	0	0	0
Utslussning	2	1	0	1	3	1
Eftervårdsboende	3	5	1	3	7	4
Annat	7	6	5	7	8	7

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 2.5.2

Personaldel: Är ungdomarnas placering efter utskrivning i enlighet med avdelningens rekommendation?
Fördelat efter kön och ålder. Procent

Livsområden	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Nej	22	25	27	20	24	23
Ja	78	75	73	80	76	77
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal	598	261	235	366	258	859

Det partiella bortfallet är 8 procent.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 2.5.3

Vad ungdomarna ska skrivas ut till, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

Utskriven till	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Föräldrahemmet	19	30	31	56	28
Eget boende	1	2	7	6	3
Släkting	1	1	1	2	1
Familjehem/fosterhem	17	20	19	0	17
Särskilt ungdomshem	1	2	1	2	1
Annan behandlande institution	52	39	25	9	38
Psykiatrisk klinik	0	0	0	0	0
Häkte	0	0	0	2	0
Fängelse	0	1	0	0	0
Utslussning	1	1	2	2	1
Eftervårdsboende	1	0	8	11	4
Annat	6	7	7	11	7

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 2.5.4

**Personaldel: Är ungdomarnas placering efter utskrivning i enlighet med avdelningens rekommendation?
Fördelat efter SiS-tjänst. Procent**

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Nej	26	23	19	22	23
Ja	74	77	81	78	77
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal	330	193	276	60	859

Det partiella bortfallet är 8 procent.

3. Sammanställning av intervjuerna med ungdomarna

3.1 Ungdomarnas kunskap om placeringen

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 3.1.1

Intervju: Ungdomarnas kännedom om placering, utskrivning och var de ska bo efter utskrivningen, fördelat efter kön och ålder. Procent

Ungdomar som vet:	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Varför de blivit placerade	93	95	94	93	94	93
Varför de skrivs ut	97	95	95	96	99	96
Var de ska bo efter utskrivning	96	98	95	97	97	96

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 1 och 5 procent.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 3.1.2

Intervju: Ungdomarnas kännedom om placering, utskrivning och var de ska bo efter utskrivningen, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

Ungdomar som vet:	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Varför de blivit placerade	90	96	94	98	93
Varför de skrivs ut	94	95	99	98	96
Var de ska bo efter utskrivning	95	96	98	98	96

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 1 och 5 procent.

3.2 Ungdomarnas upplevda delaktighet i utredning samt vård och behandling

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 3.2.1

Intervju: Ungdomarnas upplevda delaktighet i utredning¹, fördelat efter kön och ålder. Procent

Utredning	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Har fått reda på resultatet	91	97	89	95	100	93
Har tagit del av den	91	89	83	94	100	90
Känner igen sig i beskrivningen	79	88	84	78	91	83

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 10 och 13 procent.

¹ Avser endast ungdomar med utredningsplacering vid utskrivning.

TABELL 3.2.2

Intervju: Ungdomarnas upplevda delaktighet i behandling, fördelat efter kön och ålder. Procent

Behandling	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Med i planering	80	76	73	78	85	79
Har haft en behandlingsplan	86	82	75	87	93	85
Har tagit del av behandlingsplanen ¹	97	90	92	95	96	95

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 4 och 5 procent.

¹ Enbart de som svarat att de har en behandlingsplan.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 3.2.3

Intervju: Ungdomarnas upplevda delaktighet i behandling, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Varit med i planering av behandling	63	80	91	93	79
Har haft en behandlingsplan	75	84	94	96	85
Har tagit del av behandlingsplanen ¹	90	94	99	96	95

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 4 och 5 procent.

¹ Enbart de som svarat att de har en behandlingsplan.

3.3 Ungdomarnas hjälpbehov och bedömning av insatser inom livsområden

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 3.3.1

Intervju: Ungdomarnas behov av hjälp inom livsområdena, fördelat efter kön och ålder.

Flera alternativ möjliga. Procent

Livsområden	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Fysisk hälsa	48	55	49	48	56	51
Skola	57	72	77	58	52	62
Arbete	19	9	9	17	23	16
Fritid och vänner	25	36	32	28	26	29
Familj	36	59	51	42	38	44
Psykisk hälsa	42	62	49	43	57	49
Brottslighet	31	21	21	26	38	28
Alkohol	17	18	10	17	25	18
Narkotika	33	28	12	31	50	31

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 1 och 2 procent.

TABELL 3.3.2

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fysisk hälsa¹, fördelat efter kön och ålder.

Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	6	5	4	7	5	5
Lite	31	21	32	24	27	28
Ganska mycket	32	36	34	28	41	34
Mycket	31	38	30	41	28	33
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	235	132	108	143	116	367

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.3

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området skola¹, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	4	3	2	4	5	4
Lite	29	23	25	30	23	27
Ganska mycket	35	27	33	30	31	32
Mycket	33	46	39	35	41	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	278	173	169	174	108	451

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.4

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området arbete¹, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	8	10	0	12	8	9
Lite	31	24	32	29	29	29
Ganska mycket	25	38	21	20	38	28
Mycket	36	29	47	39	25	34
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	95	21	19	49	48	116

Det partiella bortfallet är 0 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.5

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fritid och vänner¹, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	2	3	6	2	4
Lite	43	41	42	48	35	42
Ganska mycket	25	25	28	24	22	25
Mycket	27	32	28	22	42	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	121	85	69	82	55	206

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.6

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området familj¹, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	4	5	4	4	4
Lite	33	25	24	33	31	29
Ganska mycket	35	32	37	34	29	34
Mycket	28	38	34	28	36	32
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	177	139	113	123	80	316

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.7

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området psykisk hälsa¹, fördelat efter kön och ålder.

Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	7	4	4	7	6	6
Lite	32	26	27	30	32	30
Ganska mycket	37	32	37	35	34	35
Mycket	24	38	33	28	28	30
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	206	146	109	126	117	352

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.8

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området brottslighet¹, fördelat efter kön och ålder.

Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	4	0	4	8	4
Lite	36	29	37	42	25	34
Ganska mycket	25	29	26	21	32	26
Mycket	34	39	37	34	35	35
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	153	49	46	77	79	202

Det partiella bortfallet är 0 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.9

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området alkohol¹, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	2	4	8	0	4
Lite	47	44	48	63	28	46
Ganska mycket	21	23	9	13	36	22
Mycket	27	30	39	15	36	28
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	85	43	23	52	53	128

Det partiella bortfallet är 0 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.10

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området narkotika¹, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	1	2	4	2	0	1
Lite	30	23	33	37	19	28
Ganska mycket	30	29	30	23	36	29
Mycket	39	46	33	39	45	41
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	159	65	27	93	104	224

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 3.3.11

Intervju: Ungdomarnas behov av hjälp inom livsområdena, fördelat efter SiS-tjänst.
Flera alternativ möjliga. Procent

Livsområden	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Fysisk hälsa	43	50	58	60	51
Skola	50	70	69	69	62
Arbete	11	9	21	42	16
Fritid och vänner	23	28	34	35	29
Familj	30	46	61	35	44
Psykisk hälsa	37	49	64	42	49
Brottslighet	19	26	36	49	28
Alkohol	11	16	27	16	18
Narkotika	21	25	50	20	31

Det partiella bortfallet i frågorna varierar mellan 1 och 2 procent.

TABELL 3.3.12

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fysisk hälsa¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	10	6	2	0	5
Lite	32	26	24	31	28
Ganska mycket	30	37	38	22	34
Mycket	28	32	35	47	33
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	120	82	133	32	367

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.13

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området skola¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	5	2	4	0	4
Lite	36	25	21	24	27
Ganska mycket	31	32	29	41	32
Mycket	28	41	45	35	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	140	114	160	37	451

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.14

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området arbete¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	13	0	10	4	9
Lite	40	20	25	30	29
Ganska mycket	17	47	27	30	28
Mycket	30	33	38	35	34
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	30	15	48	23	116

Det partiella bortfallet är 0 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.15

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fritid och vänner¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	8	0	3	5	4
Lite	44	39	47	26	42
Ganska mycket	21	30	23	32	25
Mycket	27	30	28	37	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	62	46	79	19	206

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.16

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området familj¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Uträdning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	10	4	2	0	4
Lite	43	18	26	37	29
Ganska mycket	19	43	37	37	34
Mycket	28	35	34	26	32
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	83	74	140	19	316

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.17

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området psykisk hälsa¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Uträdning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	8	7	4	0	6
Lite	39	22	27	32	30
Ganska mycket	24	40	39	50	35
Mycket	29	31	31	18	30
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	102	81	147	22	352

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.18

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området brottslighet¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Uträdning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	6	0	5	7	4
Lite	41	38	33	19	34
Ganska mycket	18	26	28	37	26
Mycket	35	36	34	37	35
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	51	42	82	27	202

Det partiella bortfallet är 0 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.19

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området alkohol¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	13	0	2	0	4
Lite	53	54	43	22	46
Ganska mycket	7	19	27	44	22
Mycket	27	27	29	33	28
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	30	26	63	9	128

Det partiella bortfallet är 0 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.20

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området narkotika¹, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	4	0	1	0	1
Lite	33	34	24	18	28
Ganska mycket	30	32	29	27	29
Mycket	33	34	46	55	41
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	57	41	115	11	224

Det partiella bortfallet är 1 procent.

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

3.4 Ungdomarnas bedömning av trivseln

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 3.4.1

Intervju: Ungdomarnas trivsel på avdelningen, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	5	4	7	3	5
Lite	16	14	16	17	13	16
Ganska mycket	41	47	46	39	45	43
Mycket	38	34	34	37	38	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	491	243	223	302	209	734

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 3.4.2

Intervju: Ungdomarnas trivsel på sitt rum, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	15	15	15	17	11	15
Lite	23	23	25	23	20	23
Ganska mycket	33	31	29	33	36	32
Mycket	29	31	31	26	34	30
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	493	243	223	303	210	736

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 3.4.3

Intervju: Har det hänt att du blivit retad eller mobbad av andra ungdomar på institutionen?

Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	80	63	60	78	84	74
Lite	15	23	26	14	13	17
Ganska mycket	3	10	10	5	1	5
Mycket	2	5	5	3	2	3
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	493	241	222	302	210	734

Det partiella bortfallet är 1 procent.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 3.4.4

Intervju: Ungdomarnas trivsel på avdelningen, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	5	6	3	4	5
Lite	17	16	14	14	16
Ganska mycket	40	47	44	39	43
Mycket	37	31	38	43	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	279	165	234	56	734

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 3.4.5

Intervju: Ungdomarnas trivsel på sitt rum, fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	19	15	9	18	15
Lite	27	25	19	11	23
Ganska mycket	30	35	36	25	32
Mycket	25	25	36	46	30
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	280	166	234	56	736

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 3.4.6

Intervju: Har det hänt att du blivit retad eller mobbad av andra ungdomar på institutionen?

Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	76	64	76	89	74
Lite	15	25	16	11	17
Ganska mycket	5	7	6	0	5
Mycket	5	4	1	0	3
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	278	166	234	56	734

Det partiella bortfallet är 1 procent.

3.5 Ungdomarnas bedömning av vård och behandling

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 3.5.1

Intervju: Har personalen förstått vad du vill ha hjälp med? Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	9	8	8	10	6	8
Lite	19	16	18	18	17	18
Ganska mycket	40	42	42	39	42	41
Mycket	32	35	32	32	35	33
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	484	238	220	296	206	722

Det partiella bortfallet är 3 procent.

TABELL 3.5.2

Intervju: Har du fått hjälp för de problem som du verkligen velat ha hjälp med?

Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	19	17	19	19	14	18
Lite	19	20	16	20	23	20
Ganska mycket	34	31	35	34	31	33
Mycket	28	32	30	27	33	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	480	232	216	293	203	712

Det partiella bortfallet är 4 procent.

TABELL 3.5.3

Intervju: Har personalen tagit sig tid att prata? Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	8	4	8	4	6
Lite	14	15	15	16	12	14
Ganska mycket	37	32	37	32	37	35
Mycket	45	45	44	44	47	45
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	487	240	222	299	206	727

Det partiella bortfallet är 2 procent.

TABELL 3.5.4

Intervju: Har du kunnat komma till tals om din vård? Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	11	9	10	13	8	11
Lite	17	17	18	17	17	17
Ganska mycket	34	38	42	32	33	35
Mycket	37	36	30	38	41	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	487	235	220	297	205	722

Det partiella bortfallet är 3 procent.

TABELL 3.5.5

Intervju: Har du kunnat framföra dina önskemål gällande utskrivning?

Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	18	18	22	17	15	18
Lite	16	15	15	15	17	16
Ganska mycket	30	23	27	28	29	28
Mycket	36	44	36	41	38	39
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	487	241	221	299	208	728

Det partiella bortfallet är 2 procent.

TABELL 3.5.6

Intervju: Har det varit bra för dig att vara på institutionen? Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	18	13	16	20	12	16
Lite	25	14	22	23	19	21
Ganska mycket	28	28	26	27	30	28
Mycket	30	44	37	30	38	35
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	490	243	223	302	208	733

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 3.5.7

Intervju: Skulle du rekommendera en kompis, i samma situation, en placering på institutionen?
Fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Nej	28	24	25	28	26	27
Ja	56	58	53	55	63	57
Kanske	16	18	22	17	11	17
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	489	243	223	302	207	732

Det partiella bortfallet är 1 procent.

Redovisning efter SiS-tjänst

TABELL 3.5.8

Intervju: Har personalen förstått vad du vill ha hjälp med? Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	9	14	4	5	8
Lite	20	18	15	18	18
Ganska mycket	39	36	47	36	41
Mycket	32	32	33	40	33
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	269	165	233	55	722

Det partiella bortfallet är 3 procent.

TABELL 3.5.9

Intervju: Har du fått hjälp för de problem som du verkligen velat ha hjälp med?

Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	24	21	11	13	18
Lite	25	17	15	20	20
Ganska mycket	27	32	41	35	33
Mycket	25	29	33	33	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	263	161	233	55	712

Det partiella bortfallet är 4 procent.

TABELL 3.5.10

Intervju: Har personalen tagit sig tid att prata? Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	5	7	6	4	6
Lite	17	14	12	13	14
Ganska mycket	32	35	39	35	35
Mycket	46	44	44	49	45
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	275	165	232	55	727

Det partiella bortfallet är 2 procent.

TABELL 3.5.11

Intervju: Har du kunnat komma till tals om din vård? Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	12	14	7	7	11
Lite	21	13	17	13	17
Ganska mycket	33	36	37	40	35
Mycket	35	37	38	40	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	269	166	232	55	722

Det partiella bortfallet är 3 procent.

TABELL 3.5.12

Intervju: Har du kunnat framföra dina önskemål gällande utskrivning? Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	27	16	10	9	18
Lite	17	12	18	11	16
Ganska mycket	25	26	30	38	28
Mycket	31	46	42	42	39
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	275	165	233	55	728

Det partiella bortfallet är 2 procent.

TABELL 3.5.13

Intervju: Har det varit bra för dig att vara på institutionen? Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	23	16	9	18	16
Lite	22	27	16	22	21
Ganska mycket	26	25	32	27	28
Mycket	29	33	44	33	35
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	278	166	234	55	733

Det partiella bortfallet är 1 procent.

TABELL 3.5.14

Intervju: Skulle du rekommendera en kompis, i samma situation, en placering på institutionen?

Fördelat efter SiS-tjänst. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Nej	33	24	24	15	27
Ja	51	57	60	72	57
Kanske	16	19	17	13	17
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	278	166	234	54	732

Det partiella bortfallet är 1 procent.

Lagar och paragrafer

Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)

Ungdomar kan vårdas vid SiS institutioner med stöd av 2 och 3 §§ LVU eller efter ett omedelbart omhändertagande med stöd av 6 § LVU. I LVU anges bland annat följande:

2 § LVU Vård ska beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas (miljö).

3 § LVU Vård ska också beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende (eget beteende).

6 § LVU Socialnämnden får besluta att den som är under 20 år omedelbart ska omhändertas om det är sannolikt att den unge behöver beredas vård med stöd av LVU och rättsens beslut om vård inte kan avvaktas med hänsyn till risken för den unges hälsa eller utveckling eller med hänsyn till att den fortsatta utredningen allvarligt kan försvåras eller vidare åtgärder hindras.

Lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU) och brottsbalken (BrB)

Ungdomar kan dömas till sluten ungdomsvård i stället för fängelse när de har begått brott. Den slutna ungdomsvården verkställs vid SiS institutioner. I LSU och BrB anges bland annat följande:

32 kap. 5 § BrB Har någon begått brott innan han eller hon fyllt arton år och finner rätten att påföljden bör bestämmas till fängelse, ska rätten i stället bestämma påföljden till sluten ungdomsvård under viss tid. Detta gäller dock inte om det, med hänsyn till den tilltalades ålder vid lagföringen eller annan omständighet, finns särskilda skäl däremot. Rätten får bestämma tiden för sluten ungdomsvård till lägst fjorton dagar och högst fyra år. Bestämmelser om verkställighet finns i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård.

9 § LSU När domen får verkställas ska SiS förelägga den dömde att senast en viss dag inställa sig vid det särskilda ungdomshem som SiS bestämmer. SiS ska se till att intagning sker så snart som möjligt efter det att domen får verkställas.

I **11 § LSU** finns en hänvisning till lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. där det regleras när avräkning får göras från verkställighetstiden. Avräkning ska bl.a. göras i vissa fall när den dömd varit anhållen eller häktad.

14 § LSU Om det krävs med hänsyn till den dömdes speciella behov av vård, hans eller hennes säkerhet eller övriga intagnas säkerhet får en dömd som vårdas på en låsbar enhet hindras från att träffa andra intagna (vård i enskildhet).

Enligt **15 § LSU**, som hänvisar till **19 § LVU**, får den dömd underkastas övervakning av sina brev och andra försändelser om detta behövs med hänsyn till ordningen vid hemmet eller till den unges särskilda förhållanden. För detta ändamål får Statens institutionsstyrelse öppna och ta del av försändelser som kommer till eller sänds från den dömd.

17 § LSU Om det är särskilt påkallat av att den dömd uppträder våldsamt eller är så påverkad av berusningsmedel att han eller hon inte kan hållas till ordningen, får den dömd hållas i avskildhet under förutsättning att han eller hon står under fortlöpande uppsikt av personalen.

18 § LSU Den dömd ska tillåtas att vistas utanför det särskilda ungdomshemmet i den utsträckning som kravet på samhällsskydd medger, om det bedöms lämpligt för att främja hans eller hennes anpassning i samhället eller det finns andra särskilda skäl. Ett tillstånd att vistas utanför det särskilda ungdomshemmet ska förenas med de villkor som behövs.

Socialtjänstlagen (2001:453)

4 kap. 1 § SoL Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Referenser

Friedman, A. & Utada, A. (1989). *A method for diagnosing and planning the treatment for adolescent drug abusers*. (The Adolescent Drug Abuse Diagnosis (ADAD) Instrument), *J. Drug Education*, 19(4), 285–312.

Statens institutionsstyrelse. (2013). *Årsredovisning 2012*.

Söderholm Carpelan, K., Hermodsson, A. & Öberg, D. (1997). *Manual. ADAD-intervju*. Statens institutionsstyrelse.

Produktion och tryck: Ineko AB. 2013. Arb.nr: 205773.

Miljömärkt trycksak, 341 142

I denna rapport redovisas utskrivningsintervjuer som har gjorts i samband med att ungdomar skrivs ut från SiS särskilda ungdomshem.

Syftet med de strukturerade ADAD-intervjuerna är att ungdomarna ska få möjlighet att beskriva hur de har upplevt tiden på institutionen. I samband med varje intervju redogör även personalen för den unges vistelse.

Under år 2012 skedde totalt 1331 utskrivningar och frigivningar. Information om 935 av dem ingår i denna rapport.

ISBN 978-91-87053-22-1